

Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar

Informații utile

Adresa ARACIP:
Str. Spiru Haret nr. 12,
et. I, cam. 35-46,
București, sector 1, cod 010176

tel.: 021/3104213; fax: 021/3192096
<http://aracip.edu.ro>
www.edu.ro/ARACIP
e-mail: aracip@mec.edu.ro

Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar

Pentru o școală mai bună!

Ghidul Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității

în unitățile de învățământ
preuniversitar

Educația de calitate este orientată pe rezultate (respectiv valoarea adăugată, sau valoarea creată).

Educația de calitate respectă autonomia individuală și are la bază autonomia instituțională.

Beneficiarii și clienții educației (elevii, părinții, societatea) trebuie consultați în ceea ce privește satisfacția lor față de serviciile educaționale de care beneficiază.

Este important să prevenim apariția deficiențelor, nu numai să le remediem !

Calitatea trebuie generată, asigurată în mod conștient și programatic !

1. Care este cadrul legal de înființare a **Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității** ?

- Legea nr. 87/2006 pentru aprobarea O.U.G. nr.75/2005 privind asigurarea calității, articolele 11 și 12;
- Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar aprobat prin O.MEdC. nr. 4925/2005
- Strategia descentralizării învățământului preuniversitar aprobată prin Memorandum în Ședința de Guvern din 20 decembrie 2005.

2. Care este componența **Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității** ?

Componența (4-8 membri +1 coordonator):

- a) 1-3 reprezentanți ai corpului profesoral, aleși prin vot secret de consiliul profesoral;
- b) un reprezentant al sindicatului reprezentativ, desemnat de acesta;
- c) un reprezentant al părinților, în cazul învățământului preșcolar, primar, gimnazial sau liceal;
- d) un reprezentant al elevilor, în cazul învățământului profesional, liceal și postliceal;
- e) un reprezentant al consiliului local;
- f) un reprezentant al minorităților naționale, după caz, provenind din corpul profesoral, reprezentanții părinților sau ai elevilor.

3. Ce rol are conducătorul organizației ?

Conducătorul organizației este direct responsabil de calitatea educației furnizate.

Conducerea operativă a **Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității** este asigurată de conducătorul organizației sau de un coordonator desemnat de acesta.

Membrii comisiei nu pot îndeplini funcții de conducere în instituția de învățământ sau în organizația respectivă.

4. Cum sunt selectați reprezentanții corpului profesoral în Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității ?

Unitatea de învățământ stabilește prin *Regulamentul intern* criteriile și procedura de selecție a reprezentanților corpului profesoral.

- *Exemplu de competențe ale cadrelor didactice selectate în Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității:*

Profesionale:

- Bine pregătit profesional;
- Cu bună reputație în școală și comunitate;
- Cu rezultate obținute de către elevi, prin care a sporit prestigiul școlii.

Intelectuale:

- Deschis schimbărilor, flexibil, receptiv la nou;
- Pasionat pentru meserie;
- Adept al principiilor calității, al muncii de calitate.

Organizaționale:

- Preocupat pentru asigurarea unor noi resurse educaționale;
- Bun organizator.

Morale:

- Fire neconflictuală;
- Ținută morală impecabilă.
- Atașat de copii, comunicativ, empatic.

Lista acestor calități este deschisă, fiecare unitate școlară optând pentru profilul considerat optim pentru situația respectivă.

- *Exemplu de procedură de selecție a reprezentanților cadrelor didactice din Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității*

1. Apelul către cadrele didactice din școală;
2. Afișarea condițiilor pe care trebuie să le îndeplinească;
3. Depunerea unei cereri/scrisori de intenție a cadrelor didactice, însoțite de curriculum vitae și raport de activitate;
4. Prezentarea candidaților în consiliul profesoral;
5. Argumentarea, de către candidați, a oportunității opțiunii lor, precum și a unor propuneri de îmbunătățire a activității din școală pe un anumit domeniu;
6. Alegerea de către consiliul profesoral, prin vot secret, a reprezentanților cadrelor didactice;
7. Afișarea rezultatelor.

5. Care este rolul Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității ?

(vezi *Pliantul nr. 4 elaborat de ARACIP*)

Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității:

- realizează evaluarea internă a școlii, pe baza standardelor de funcționare și a celor de calitate;
- propune o strategie de îmbunătățire a calității în unitatea de învățământ;
- implementează sistemul de management al calității.

De asemenea, **Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității** va avea un *regulament propriu de funcționare, discutat și aprobat în consiliul de administrație*, în care sunt prevăzute:

- durata mandatului comisiei;
- atribuțiile fiecărui membru al comisiei;
- condițiile de încetare a calității de membru etc.

6. Ce urmărește sistemul de evaluare și asigurare a calității ?

Sistemul de evaluare a calității urmărește:

- Îmbunătățirea calității întregii activități din școală;
- Asigurarea informării și evaluarea satisfacției grupurilor semnificative de interes (elevi, părinți, corp profesoral, comunitate locală);
- Revizuirea și optimizarea politicilor și strategiilor educaționale de la nivelul unității școlare.

7. Care sunt procesele prin care se asigură calitatea ?

Managementul calității (sisteme, proceduri, mecanisme) reprezintă o parte integrantă și inseparabilă a funcționării și dezvoltării unității școlare. Ca urmare, creșterea calității trebuie să fie urmărită de toți oamenii școlii și în toate activitățile desfășurate prin:

- Planificarea și realizarea activităților de învățare (curriculare și extracurriculare);
- Asigurarea resurselor pentru activitățile de învățare planificate și prin organizarea situațiilor de învățare;
- Activitatea cadrelor didactice în clasă, în școală și în comunitate;
- Obținerea și evaluarea rezultatelor învățării;
- Managementul strategic și operațional al unității școlare;
- Asigurarea comunicării cu actorii educaționali esențiali (elevi și părinți) și cu întreaga comunitate precum și asigurarea participării comunității la viața școlară și a școlii la viața comunității;
- Evaluarea complexă a întregii „vieți școlare”.

Managementul calității trebuie considerat un proces de învățare permanentă (la nivel individual - elevi, profesori, părinți etc, dar și al școlii ca organizație). Acest proces are ca scop declarat și conștient îmbunătățirea calității vieții școlare.

8. Care sunt atribuțiile **Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității**:

Atribuții generale:

- a) coordonează aplicarea procedurilor și activităților de autoevaluare (evaluare internă) instituțională și privind calitatea educației, aprobate de conducerea organizației furnizoare de educație, conform domeniilor și criteriilor prevăzute de lege;
- b) elaborează anual un raport de evaluare internă privind calitatea educației în organizația respectivă; raportul este adus la cunoștință tuturor beneficiarilor prin afișare sau publicare;
- c) formulează propuneri de îmbunătățire a calității educației.

Ca urmare, **Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității** va trebui:

- a) să **definiească**, în mod explicit, valorile, principiile și indicatorii calității;
- b) să **construiască**, prin participare și dezbateri, consensul tuturor „purtătorilor de interese” (elevi, părinți, cadre didactice, angajatori, administrație locală, alți reprezentanți ai comunității) în privința valorilor, principiilor, indicatorilor de calitate;
- c) să **urmărească respectarea**, în toate procedurile curente de funcționare și dezvoltare, a valorilor, principiilor și indicatorilor conveniți;
- d) să **evalueze impactul** tuturor proceselor (inclusiv și mai ales al procesului de învățământ) și al activităților desfășurate în școală asupra calității educației oferite și să raporteze în fața autorităților și a comunității, asupra modului în care a fost asigurată calitatea;
- e) să **propună măsuri** de optimizare/creștere/dezvoltare a calității educației oferite de unitatea școlară - la nivelul conceptului, principiilor, indicatorilor, standardelor privind calitatea, dar și al procedurilor curente care privesc funcționarea și dezvoltarea școlii.

Exemplu de procedură de îmbunătățire a calității activității școlii:

Să presupunem că unitatea școlară a adoptat principiul de calitate al *orientării pe client*.

Pentru aplicarea principului menționat, ar trebui ca școala, în mod deliberat și pragmatic:

- Să construiască sisteme și mecanisme de cunoaștere sistematică a nevoilor clienților și beneficiarilor: prin întâlniri periodice cu părinții și cu alți membri ai comunității, prin aplicarea unor chestionare sau prin realizarea unor interviuri individuale sau de grup („focus-grup”) etc;
- Să elaboreze documentele programatice și, mai ales, să formuleze scopurile și obiectivele dezvoltării pornind de la nevoile astfel identificate;
- Să creeze mecanisme de comunicare a nevoilor identificate în întreaga organizație școlară, inclusiv și mai ales în rândul cadrelor didactice;
- Să implice părinții și elevii în evaluarea activității din școală etc.

9. Care este pasul inițial în activitatea **Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității** ?

Pasul inițial îl reprezintă **AUTOEVALUAREA** (evaluarea internă) a activității unității de învățământ.

Autoevaluarea sau evaluarea internă va determina strângerea informațiilor necesare atât pentru judecarea schimbărilor deja realizate, cât și pentru proiectarea dezvoltării ulterioare. Ea este completată cu evaluarea externă, realizată de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP), sau de către alte instituții din țară sau străinătate pe baza contractelor încheiate de MEEdC sau de unitatea școlară, în condițiile legii.

10. Cum are loc autoevaluarea ?

(vezi Pliantele 3 și 4 elaborate de ARACIP)

Demersul de autoevaluare va cuprinde următorii pași:

1. Selectarea domeniului/temei/temelor (în cazul în care evaluarea nu vizează toate domeniile prevăzute de lege);
2. Diagnoza nivelului de realizare;
3. Judecarea nivelului de realizare;
4. Identificarea slăbiciunilor și a țintelor pentru intervențiile de remediere/dezvoltare;
5. Crearea unui grup de lucru;
6. Modificarea/optimizarea proiectului de dezvoltare instituțională și a planurilor operaționale asociate;
7. Desfășurarea activităților de dezvoltare/ optimizare/ remediere;
8. Reaplicarea instrumentului de evaluare.

Atenție !

Autoevaluarea trebuie să fie corectă, realistă, constructivă, sinceră, transparentă, bazată pe încredere și cooperare.

- Autoevaluarea se realizează pe baza standardelor de autorizare/acreditare/evaluare periodică, după caz, (vezi Pliantele 3, 5 ale ARACIP) și pe baza standardelor de calitate;
- Rezultatul autoevaluării are utilitate în stabilirea pașilor de urmat pentru evoluția școlii;
- Autoevaluarea nu determină sancțiuni, critici, ci măsuri ameliorative;
- Întregul proces de autoevaluare trebuie perceput ca util și benefic de către toate grupurile de interes semnificative la nivelul școlii;

- Rezultatul autoevaluării nu trebuie influențat de teama eventualelor reacții negative ale mediului extern al școlii. De asemenea, vor fi urmărite și standardele proprii, specifice ale unității de învățământ, în cazul în care aceasta și-a formulat astfel de standarde;
- Directorul este cel care stabilește sistemele de consultare și participare la proces pentru grupurile și persoanele semnificative. El este *catalizatorul, motorul* acestui proces.

11. Ce tipuri de instrumente pot fi cuprinse în portofoliul Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității ?

Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității trebuie să fie la curent cu noutățile în domeniu, transmise în sistem de Ministerul Educației și Cercetării, de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP) și de inspectoratele școlare. Ea trebuie să dețină toate materialele informative despre sistemul de management al calității transmise în sistem, fiind obligată să prelucreze informația primită și să o disemineze în școală, către celelalte cadre didactice, către părinți, către elevi etc.

Tipurile de instrumente care pot fi cuprinse în portofoliul de evaluare al **Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității**:

- Fișe și alte instrumente de autoevaluare;
- Declarații de intenție ale comisiilor de specialitate din școală;
- Chestionare;
- Ghiduri pentru interviuri;
- Ghiduri de observație;
- Diferite tipuri de proiecte;
- Rapoarte scrise;
- Diferite fișe de apreciere;
- Plan operațional;
- Fișe de analiză a documentelor școlii;
- Obiecte concrete: rezultate „materiale” ale proiectului;
- Documente de politică educațională elaborate la nivel național, regional și local;
- Standarde, metodologii, ghiduri de bune practici, alte instrumente privind evaluarea instituțională și asigurarea calității, elaborate la nivel național, regional sau local;
- etc.

Este bine de știut !

- **Comisa pentru evaluarea și asigurarea calității** are un rol esențial în implementarea sistemului de management și asigurarea calității în unitățile de învățământ preuniversitar;
- **Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității** este singura comisie de la nivel de școală care are un statut reglementat prin lege organică;
- Activitatea **Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității** presupune implicarea tuturor actorilor educaționali, în vederea realizării în mod real, nu doar declarat, a obiectivelor de calitate propuse;
- Prin urmare, conducerea fiecărei organizații furnizoare de educație are datoria morală ca, în colaborare cu autoritatea publică locală, să realizeze recompensarea corespunzătoare a membrilor **Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității**, în conformitatea cu rezultatele activității lor;
- Dată fiind importanța activității ei, conducerea școlii ar trebui să prevadă un spațiu de lucru și să afișeze materialele informative ale **Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității**.

Atenție !

Elaborarea organigramei unității de învățământ trebuie să aibă în vedere faptul ca această COMISIE PENTRU EVALUAREA ȘI ASIGURAREA CALITĂȚII SE AFLĂ ÎN RELAȚIE DE COORDONARE față de CONDUCEREA ȘCOLII, iar nu de subordonare.

Exemplu de Plan operațional al Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității

Obiectiv general: .....

Nr. crt.	Obiective specifice	Activități	Instrumente/ resurse	Responsabil	Termen	Modalități de evaluare a obiectivelor	Indicatori de realizare
1							
2							
3							
4							

Exemplu de plan de îmbunătățire

Nr. crt.	Ținte	Acțiuni necesare	Rezultate măsurabile	Responsabili	Acțiuni prioritare	Indicatori de performanță	Costuri și alte resurse necesare
1							
2							
3							
4							

**Exemplu de Raport anual * întocmit de
Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității**

Domeniu	Activități	Termen	Responsabil	Rezultate		Măsuri	
				Rezultate așteptate (RA)	Rezultate obținute (RO)	RA>RO=> Măsuri de corectare a documentelor proiective	RA≤RO=> Măsuri de ameliorare în domeniile deficitare

*Poate fi utilizat orice alt model de raport prevăzut în programele de reformă și în alte documente normative;

RA = rezultate așteptate

RO = rezultate obținute

